

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๑๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง/กรม

อ้างอิง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๒๖
ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๕
ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักการและแนวทางปฏิบัติกรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐ เรื่อง การรับบริจาคที่ดินจากเอกชน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน สมควรนำมารวมไว้ในฉบับเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการใช้อ้างอิงและถือปฏิบัติต่อไป จึงได้ดำเนินการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ให้เป็นฉบับเดียว พร้อมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นให้ชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุขได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเสนอ ดังนี้

๑. ให้อยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แนวทาง
ปฏิบัติการทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน
เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๐ เรื่อง การรับบริจาค
ที่ดินจากเอกชน รวม ๒ มติ

๒. หลักการและแนวทางปฏิบัติการที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้ หรือ
กรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนขึ้นอันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้แจ้งให้หน่วยงานในสังกัด
ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

www.cabinet.thaigov.go.th

หลักการและแนวทางปฏิบัติกรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้
หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

หลักการในการรับบริจาคที่ดิน

ให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติว่า ในการรับบริจาคที่ดินจากเอกชนเพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการนั้น หากส่วนราชการใดไม่มีแผนงานหรือโครงการที่ชัดเจนรองรับการใช้ประโยชน์ในที่ดินตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่แสดงความประสงค์จะยกที่ดินให้แก่ทางราชการ ส่วนราชการนั้น ๆ ไม่ควรรับบริจาคที่ดินดังกล่าวไว้ตั้งแต่ต้น เนื่องจากจะเป็นปัญหาในภายหลัง หากทางราชการมิได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นจริง และผู้ยกให้หรือทายาทได้แจ้งความประสงค์ขอที่ดินคืน

**แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีเอกสารหลักฐาน กรณีที่ทางราชการขอให้ราษฎรอุทิศที่ดินให้
หรือกรณีราษฎรแสดงความประสงค์จะอุทิศที่ดิน หรือกรณีเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชน**

๑. กรณีที่มีผู้อุทิศที่ดินให้กับทางราชการ หรือจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ซึ่งได้รับอุทิศที่ดินจากราษฎรหรือเข้าไปดำเนินการในที่ดินเอกชน จัดทำหนังสือแสดงความประสงค์เกี่ยวกับการอุทิศที่ดินให้กับทางราชการหรือยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ โดยให้มีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ที่ดินที่จะอุทิศให้กับทางราชการหรือจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ ต้องเป็นที่ดินที่เจ้าของที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นโดยชอบด้วยกฎหมาย หากที่ดินนั้นมีภาระผูกพัน ให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อน

๑.๑.๑ หากที่ดินแปลงที่อุทิศหรือให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ ตั้งอยู่ในเขตที่ดินของรัฐ ให้ส่วนราชการที่จะรับการอุทิศหรือเข้าไปดำเนินการในที่ดิน ประสานกับส่วนราชการที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐตามกฎหมาย เพื่อเสนอเรื่องให้คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดตรวจสอบว่า ผู้ที่ขออนุญาตออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินนั้นได้ที่ดินมาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๑.๑.๒ หากที่ดินแปลงที่อุทิศหรือให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการมีข้างเคียงติดกับที่ดินของรัฐ ให้ส่วนราชการที่จะรับการอุทิศหรือเข้าไปดำเนินการในที่ดิน ประสานกับส่วนราชการที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐตามกฎหมาย เพื่อตรวจสอบแนวเขตที่ดินของรัฐด้านที่มีข้างเคียงติดกับที่ดินของเอกชนดังกล่าวให้มีความชัดเจนก่อน หากเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตที่ดินของรัฐทั้งแปลงหรือบางส่วน ให้ดำเนินการตามนี้ข้อ ๑.๑.๑

๑.๒ ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการอุทิศที่ดินหรือยินยอมจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างและพืชผลต่าง ๆ ที่อยู่บนที่ดิน พร้อมแผนที่แสดงขอบเขตและเนื้อที่ของที่ดินที่จะอุทิศหรือยินยอมจะให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ แล้วให้เจ้าของที่ดินและ
/ผู้มีหน้าที่...

ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะประโยชน์ ลงชื่อรับรองไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน ในกรณีมีเอกสารสิทธิ ตามประมวลกฎหมายที่ดินให้สำเนาประกอบเรื่องไว้ด้วย

๑.๓ การจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการอุทิศที่ดินหรือยินยอมจะให้ทางราชการเข้าไป ดำเนินการดังกล่าว ให้จัดทำ ๔ ชุด มีข้อความและรายละเอียดถูกต้องตรงกัน เก็บไว้ที่หน่วยงาน ของเจ้าหน้าที่ เจ้าของที่ดิน หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะตามกฎหมาย และสำนักงาน ที่ดินท้องที่ แห่งละ ๑ ชุด

๒. หากหน่วยงานของรัฐและเจ้าของที่ดินสามารถทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมรับโอน ที่ดินหรือการใช้ประโยชน์ร่วมกันกับสำนักงานที่ดินให้ถูกต้องครบถ้วนได้ ก็ให้ดำเนินการด้วย

๓. สำหรับกรณีที่ราษฎรอุทิศที่ดินให้รัฐหรือรัฐเข้าไปดำเนินการในที่ดินของเอกชนซึ่งได้ดำเนินการ มาแล้ว หากหน่วยงานของรัฐและเจ้าของที่ดินสามารถดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ได้เพียงใด ก็ให้ดำเนินการต่อไปด้วย

๔. ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อุทิศที่ดินให้กับทางราชการหรือ ยินยอมให้ทางราชการเข้าไปดำเนินการ เท่าที่พอจะดำเนินการให้ได้ เช่น อาจกำหนดให้เจ้าหน้าที่เข้าไป ดำเนินการ ณ ภูมิสำเนาหรือที่ผู้อุทิศที่ดินให้ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อุทิศที่ดิน เป็นต้น
